

[Christophersen]

skatte- og afgiftsgrundlag her i landet, og det skyldes den øgede ledighed og den aftagende økonomiske aktivitet. Vi har dette store underskud, fordi vi har øgede udgifter i forbindelse med ledigheden, udgifter til dagpenge og udgifter til forskellige sociale formål. Vi har det, fordi vi har voksende renteudgifter, som følge af at vi i de foregående år har optaget store statslån, og som følge af at staten må gå ud i udlandet og optage udenlandske lån for at dække vores betalingsbalanceunderskud. Vi har underskuddet, fordi man som betaling for en vis indkomstpøolitik vil kompensere for dyrtidsportioner ved at skyde penge ind i ATP-fonden, og vi har underskuddet, fordi man skal slide af på de foregående års statsgæld.

Det er jo alt sammen usædvanlige forhold, som vi ikke ville træffe i en normal økonomisk situation med fuld beskæftigelse. Det er alt sammen resultatet af en manglende balance i vores samlede økonomi. Det er resultatet af, at vi har 175.000 arbejdsløse. Det er resultatet af, at vi har et betalingsbalanceunderskud på en halv snes milliarder kroner.

Det er også betaling for en desværre utilstrækkelig indkomstpøolitik, en indkomstpøolitik, vi ikke får nok for, og det er en betaling for, at hele denne tilstand nu har været i 3 år og der i alle disse 3 år har været stigende inden- og udenlandsk låntagning.

Når vi drøfter det store underskud, er det vigtigt at få understreget, at hvis man vil ændre disse afgørende tendenser i finanslovsudviklingen, må man ændre de afgørende tendenser i den samlede økonomiske udvikling herhjemme. Man får ikke det underskud væk, medmindre man får genskabt fuld beskæftigelse og vel at mærke får den genskabt i valutaskabende erhverv, sådan at vi samtidig får ligevægt på betalingsbalancen.

Men hvis vi omvendt kunne opnå det, er det også klart, at underskuddet ville gå ned, for så ville statens indtægter i form af flere indkomstskatter og flere afgifter gå i vejret, så ville statens behov for at optage inden- og udenlandske statslån gå ned, og dermed ville rente- og afdragsforpligtelserne gå ned over nogle år, og så ville det i øvrigt kunne overflødiggøre kostbare ATP-konstruktioner med milliardoverførsler af midler til denne fond, og det ville kunne afvikle vores udgifter til arbejdslededsundersøttelse osv.

Er besparelser da så slet ikke vejen frem mod balance? Jo, det er det i en vis forstand, men ikke i den primitive forstand, som f. eks. fremskridtspartiet tror det. Det er ikke muligt at spare sig frem til balance. Hvis vi nu forestillede os, at vi skulle spare 33 mia kr., hvordan ville virkningen så blive? Ja, hvad kunne man spare på? Man kunne spare på overførslerne, man kunne spare på de offentlige lønninger, og man kunne spare på de offentlige ansættelser, men ligegyldigt hvor man sparede, ville resultatet selvfølgelig være, at man trak 33 mia kr. ud af den samlede økonomiske aktivitet. Det ville stort set svare til, at man den 1. april 1978 lukkede 125.000-250.000 arbejdspladser: så ville man opdage, at selv om vi sparede disse 33 mia kr., ville underskuddet minsandten ikke være forsvundet, det ville bare dukke op igen, fordi denne yderligere ledighed ville trække øgede sociale udgifter med sig og føre til et endnu mere svigtende skatte- og afgiftsgrundlag, og dermed ville vi komme ind i en ulykkelig cirkel. Derfor er besparelser ikke på den måde en løsning.

Men er besparelser så på en anden måde vejen frem til balance? Ja, efter vores opfattelse kan man godt med rimelighed alligevel drøfte besparelser, men så er det med nogle andre formål og i en anden størrelsesorden. Det, vi forestiller os, når vi taler om besparelser, er først og fremmest at fremskaffe økonomiske midler herigennem til at opnå de forbedringer af de samlede økonomiske tendenser, vi har brug for.

Derfor taler vi ikke om besparelser i den forstand, at man bare skal tage nogle penge ud af systemet og lægge dem ned i en kasse, men vi vil godt drøfte besparelser for dermed at fremskaffe midler, der kan bruges til nogle andre og måske mere nyttige formål i den samlede økonomiske politik. Man kunne f. eks. forestille sig, at vi ved hjælp af besparelser var med til at fremskaffe midler, som kunne bruges som led i en fremtidig indkomstpøolitik. Når vi nu i foråret eller sommeren 1979 skal overgå fra det nuværende system, hvor der indskydes milliardbeløb i ATP-fonden, til noget mere fornuftigt, kommer vi let i en situation, hvor de store interesseorganisationer vil sige: nu har vi erhvervet os ret til at få udbetalt 5-6 efterslæbende dyrtidsportioner, dem kan vi ikke uden videre give afkald på. Men hvordan i alverden